

ΣΤ Σειρά Ασκήσεων
22 Ιανουαρίου 2006- γραπτή παράδοση 29/1

Π. Ιωάννου & Θ. Αποστολάτου

1. Ένα ημισφαίριο ακτίνας a που αποτελείται από ομογενές υλικό πυκνότητας ρ_1 τοποθετείται ακίνητο στην επιφάνεια οριζοντίου επιπέδου μέσα σε ένα ιδανικό ρευστό πυκνότητας ρ που ρέει μακριά από το ημισφαίριο με οριζόντια ταχύτητα U . Το ημισφαίριο βρίσκεται στο ομογενές πεδίο βαρύτητας έντασης $-g$ στη κατακόρυφη διεύθυνση. Η ροή του ιδανικού ρευστού θεωρείται ασυμπίεστη και αστρόβιλη. Προσδιορίστε τη ροή του ρευστού και τη δύναμη που ασκείται στο ημισφαίριο από τη ροή. Παρουσιάζεται δύναμη αντίστασης στη κίνηση του ρευστού; Δείξτε ότι μόνο αν η πυκνότητα της σφαίρας ικανοποιεί τη συνθήκη:

$$\rho_1 \geq \rho + \frac{33}{64} \frac{\rho U^2}{ga}$$

θα παραμείνει το ημισφαίριο επί του επιπέδου.

2. *Θεώρημα αμοιβαιότητας του Lorentz (1906)* Θεωρήστε την ασυμπίεστη ροή που προκαλείται από στερεό σώμα που κινείται με ταχύτητα $\vec{U}(t)$ σε απεριόριστο ρευστό μεγάλου ιξώδους. Υποθέτουμε ότι η επαγόμενη ταχύτητα είναι τάξης $O(1/r)$ σε μεγάλες αποστάσεις r από το σώμα και ικανοποιεί την προσέγγιση του Stokes σύμφωνα με την οποία οι αδρανειακές επιταχύνσεις είναι αμελητέες (Αριστοτέλεια προσέγγιση της δυναμικής).

1. Εάν το πεδίο ταχυτήτων $\vec{u}$ με τον αντίστοιχο τανυστή τάσης σ είναι μία ροή περί το σώμα που ικανοποιεί τις εξισώσεις του Stokes και $\vec{u}'$, σ' μία δεύτερη ροή που και αυτή για τον ίδιο όγκο ρευστού (αλλά για διαφορετικές συνοριακές συνθήκες) ικανοποιεί τις εξισώσεις του Stokes τότε θα ισχύει:

$$\int_S u_i \sigma'_{ij} n_j dS = \int_S u'_i \sigma_{ij} n_j dS$$

όπου dS στοιχείο της επιφάνειας του σώματος και $\vec{n}$ η προς τα έξω κάθετος στην επιφάνεια του σώματος.

2. Δείξτε με προσοχή ότι η αντίσταση που ασκείται στο σώμα $\vec{F}$ είναι γραμμική συνάρτηση της ταχύτητας του σώματος $F_i(t) = A_{ij} U_j(t)$ όπου A_{ij} ένας χρονοανεξάρτητος τανυστής που εξαρτάται από τη γεωμετρία του στερεού σώματος.

3. Κάνοντας χρήση του θεωρήματος αμοιβαιότητας αποδείξτε ότι η αντίσταση $\vec{F}_1$ στο σώμα όταν αυτό κινείται με ταχύτητα $\vec{U}_1$ και η αντίσταση στο σώμα $\vec{F}_2$ όταν αυτό κινείται με ταχύτητα $\vec{U}_2$ ικανοποιεί τη σχέση $\vec{F}_1 \cdot \vec{U}_2 = \vec{F}_2 \cdot \vec{U}_1$. Εξ' αυτού αποδείξτε ότι ο τανυστής A_{ij} είναι συμμετρικός.

4. Δείξτε τέλος ότι η ισχύς που καταναλώνεται για να κινείται το σώμα με ταχύτητα $\vec{U}(t)$ ισούται με την ανάλωση της ροής περί το σώμα από το ιξώδες, δηλαδή

$$-F_i U_i = 2\mu \int_V e_{ij} e_{ij} dV,$$

όπου V ο όγκος του ρευστού.